

ВІДГУК

офіційного опонента доктора медичних наук,
професора Заболотнова Віталія Олександровича
на дисертаційну роботу Войтка Тараса Григоровича
«Оптимізація хірургічного лікування та реабілітація
жінок із генітальним пролапсом»,
поданої до разової спеціалізованої ради ДФ 26.613.157
при Національному університеті охорони здоров'я України
імені П. Л. Шупика МОЗ України
на здобуття наукового ступеня доктора філософії
в галузі знань 22 Охорона здоров'я за спеціальністю 222 Медицина
(наукова спеціальність «Акушерство та гінекологія»)

Науковий керівник: чл.-кор. НАМН України, професор доктор медичних наук, професор кафедри акушерства, гінекології та перинатології Національного університету охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика Вдовиченко Юрій Петрович.

1. Актуальність обраної теми дисертації

Тему зазначеної дисертаційної роботи, з огляду на її медико-соціальну значущість, слід визначити як актуальну. Останніми роками частота операцій з приводу пролапсу геніталій неухильно зростає. Зі всіх оперативних втручань, що проводяться, в гінекологічній практиці на корекцію пролапсу геніталій доводиться більш за третину. Крім того, внаслідок зміни демографічної ситуації можна чекати постійного зростання числа пацієнток з дисфункцією тазового дна, оскільки жінки літнього і старечого віку є самим швидкокорослим сегментом населення. Світові дані свідчать, що протягом життя приблизно одна з десяти жінок оперується з приводу пролапсу геніталій, причому в третині випадків потрібні повторні втручання. Дисфункція тазового дна – поєднана проблема: 73% пацієнток з пролапсом повідомляють про нетримання сечі, 86% – про імперативні позиви, 34-62% – про дисфункції випорожнення сечового міхура і 31% – про фекальне нетримання. Розвиток хірургічної техніки, впровадження нових малоінвазивних (лапароскопічних) технологій, частота рецидивів пролапсу знизилася з 33 до 29,2%, але не слід нехтувати ускладненнями, пов'язаними з використанням сітчастих протезів.

Дисертаційна робота Войтка Т.Г. присвячена актуальному завданню акушерства та гінекології – підвищенню ефективності оперативного лікування генітального пролапсу на підставі вивчення клініко-інструментальних та психологічних особливостей, а також удосконаленню алгоритму діагностичних і лікувально-профілактичних заходів.

2. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Виконана науково-дослідна робота є фрагментом наукової роботи кафедри акушерства, гінекології та перинатології Національного університету охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика.

3. Новизна дослідження та одержаних результатів.

Наукова новизна роботи безперечна. Науково обґрунтовано та на значному клінічному матеріалі уточнено частоту і характер розладів сечовипускання і дефекації у пацієнток з дисфункцією тазового дна, розроблено критерії комплексної оцінки анатомічних і функціональних результатів хірургічного лікування хворих з пролапсом геніталій в найближчому і віддаленому періоді. Визначені частота й основні причини рецидивів пролапсу при використанні різних методів хірургічної корекції. На підставі комплексної оцінки причин рецидивів, симптомів розладів сечовипускання, дефекації, що виникли *de novo*, та оцінки результатів хірургічного лікування генітального пролапсу різними методами обґрунтована тактика лікувально-профілактичних заходів.

4. Теоретичне значення результатів дослідження.

Проведені дослідження дозволяють підвищити ефективність оперативного лікування пролапсу геніталій на підставі удосконалення алгоритму діагностичних і лікувально-профілактичних заходів.

5. Практичне значення результатів дослідження.

В рецензованій науковій роботі дисертантом на підставі застосованих ретро- і проспективних методів оцінки, діагностики і лікування пацієнток з дисфункцією тазового дна обґрунтована індивідуальна тактика хірургічного методу лікування, деталізовані показання до різних хірургічних технологій для корекції пролапсу геніталій, розроблена програма оптимальної тактики

до- і післяопераційного ведення і реабілітації хворих. Впровадження в практику отриманих автором результатів дозволить поліпшити якість медичної допомоги хворим з пролапсом геніталій, розробити оптимальний підхід до лікування і реабілітації даної групи хворих, знизити число рецидивів пролапсу і поліпшити якість життя даних пацієнток.

6. Ступінь обґрунтованості та достовірності положень, висновків і рекомендацій, сформульованих в дисертації.

Усі положення, висновки, рекомендації, що містяться в дисертації, науково обґрунтовані, достовірні, логічно витікають із результатів досліджень. Робота виконана на сучасному науково-методичному рівні із застосуванням принципів доказової медицини. Методики, використані автором в дослідженні, актуальні. Наукові положення, висновки, рекомендації, які сформульовані в дисертації, одержані на достатньому фактичному матеріалі. В процесі дослідження було обстежено 100 жінок з пролапсом геніталій. Контрольну групу склали 40 жінок без пролапсу геніталій. Достатня для статистичної обробки кількість досліджень і клінічних спостережень дозволяють вважати отримані результати достовірними. Методи статистичного аналізу, які були використані в роботі, адекватні. Статистичний аналіз результатів дослідження проведений на сучасному рівні, коректно, за допомогою стандартних програм статистичного аналізу. Вірогідність отриманих наукових результатів підтверджена на практиці в основних та контрольних групах. Наведені в роботі таблиці та рисунки переконливі. Висновки конкретні і повністю підтверджуються результатами дослідження. Висловлені в роботі наукові положення та рекомендації науково обґрунтовані.

7. Оцінка змісту, оформлення та обсягу дисертації, зауваження щодо оформлення.

Дисертація викладена українською мовою на 165 сторінках друкованого тексту (з яких список використаних джерел розташований на 20 сторінках), складається із анотації, вступу, аналізу актуальних питань хірургічного лікування та реабілітації жінок репродуктивного віку із генітальним пролапсом, розділу, присвяченого методам дослідження і лікування, чотирьох

розділів власних досліджень, їх обговорення, висновків і списку використаних джерел, що включає 203 джерела кирилицею і латиною. Робота ілюстрована 14 таблицями та 3 рисунками.

Дисертація написана літературною мовою, грамотно. Всі розділи дисертації написані логічно, із дотриманням наукового стилю написання.

Вступ дисертації відображає актуальність досліджуваної проблеми, сформульована мета і завдання дослідження, відображена загальна характеристика роботи.

Перший розділ дисертації містить огляд актуальних літературно-інформаційних джерел, написаний літературною мовою, в традиційному плані, в якому автор розкриває сучасний стан проблеми хірургічного лікування пролапсу геніталій та можливості профілактики рецидивів.

В другому розділі дисертації – «Матеріали та методи досліджень» – описаний дизайн клінічного дослідження (критерії включення та виключення вагітних в дослідження, клінічна характеристика та розподіл жінок за групами), описані методи загальних та спеціальних клінічних, інструментальних досліджень, включаючи повний опис проведених методик визначення досліджуваних показників. У розділі викладені методи статистичної обробки результатів дослідження та вказано на дотримання етичних норм при проведенні досліджень. Описані методики відповідають встановленим вимогам і протоколам.

У третьому розділі автором проведений аналіз клінічної характеристики жінок із пролапсом геніталій та порушеннями сечовипускання, дана оцінка факторів ризику на розвиток цих порушень. Розділ написаний в чіткій, логічній послідовності, достатньо ілюстрований табличним і наглядним матеріалом та завершується резюме.

Основними розділами роботи є результати власних досліджень (5 та 6 розділи). В них автор детально провів аналіз функціонального стану прямої кишки та причини рецидивів, продемонстрував клінічну ефективність удосконаленого алгоритму діагностичних та лікувально-профілактичних заходів. Характеризуючи, в цілому, розділи власних досліджень, необхідно

підкреслити, що Войток Т.Г. провів багатогранні та об'ємні дослідження, які заслуговують на увагу як у науковому, так і в практичному плані. Кожний підрозділ завершується резюме, переліком публікацій автора, які відображають отримані результати.

У розділі «Аналіз та узагальнення результатів дослідження» об'єднано і систематизовано отримані результати дисертаційної роботи, проведений їх порівняльний аналіз, зроблені конкретизуючі висновки та практичні рекомендації.

Висновки, які наведені в дисертації, повністю відображають зміст роботи, зроблені на основі фактичного матеріалу дисертації та статистичної достовірності отриманих результатів, відповідають завданням дослідження та свідчать про досягнення поставленої мети.

Публікації по матеріалах дисертації повністю відповідають вимогам МОН України.

У ході ознайомлення з дисертаційною роботою виникли запитання для дискусії:

1. Які клінічні показники вказують на розвиток пролапсу геніталій?
2. Який зв'язок встановлено між генезом пролапсу геніталій та частотою рецидивів?
3. Які ехографічні показники є найбільш інформативними для порушень функції прямої кишки?

8. Повнота викладу матеріалів дисертації в опублікованих працях.

За матеріалами дисертації опубліковано 6 робіт, з них 5 одноосібних та 1 стаття у співавторстві у наукових фахових виданнях України відповідно до переліку та 1 стаття у переліку Scopus. Крім того, опубліковані 2 тез доповіді в матеріалах науково-практичних конференцій.

Основні положення дисертації та результати наукових досліджень повідомлені й обговорені на наукових конференціях Національної медичної академії післядипломної освіти імені П. Л. Шупика МОЗ України (Київ, 2018-2020 рр.); на науково-практичному семінарі в форматі телемосту «Клінічні рекомендації в практиці акушера-гінеколога» 12 березня 2020 року,

Київ-Тернопіль-Хмельницький; на науково-практичній школі-семінарі в форматі телемосту «Клінічні рекомендації в практиці акушера-гінеколога» 17 вересня 2020 року, Івано-Франківськ-Чернівці-Ужгород.

9. Особистий внесок здобувача в одержання наукових результатів, що виносяться на захист.

Ідея проведення дослідження, мета і завдання сформульовані дисертантом спільно з науковим керівником – Вдовиченком Юрієм Петровичем. Автором самостійно проведено патентні та інформаційні пошуки, аналіз наукової літератури, визначено методи дослідження.

Войток Т.Г. особисто провів дослідження, збір та аналіз клінічного матеріалу, його обробку, формування досліджуваних груп. Всі клінічні спостереження та обстеження проведено протягом виконання дисертаційного дослідження самостійно, з дотриманням протоколу біомедичного дослідження та підписанням інформованої згоди пацієнта за дизайном, затвердженим експертизою з біоетики.

Аналіз результатів дослідження, їх узагальнення, статистична обробка клінічних та інструментальних досліджень, їх оформлення проведені автором самостійно.

У наукових роботах, опублікованих за темою дисертаційного дослідження в співавторстві, автору належить провідна роль у зборі клінічного матеріалу, статистичній обробці та аналізі отриманих результатів. Спільно з науковим керівником обговорено та узагальнено наукові положення дисертації, оформлено висновки та практичні рекомендації.

10. Дані про відсутність текстових запозичень та порушень академічної доброчесності (академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації, фальсифікації).

За результатами перевірки та аналізу матеріалів дисертації не було виявлено ознак академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації, фальсифікації. Розглянувши матеріали дисертації здобувача наукового ступеня доктора філософії Войтка Т.Г. на тему: «Оптимізація хірургічного лікування та реабілітація жінок із генітальним пролапсом» встановлено, що при

комп'ютерному тестуванні електронної форми дисертації та наявних за її темою публікацій через програму «Anti Plagiarism» та за допомогою системи Strike Plagiarism не виявлено академічного плагіату в наданих матеріалах дисертації. Текст наданих матеріалів дисертації Войтка Т.Г. є оригінальним.

11. Рекомендації щодо використання результатів дисертаційного дослідження в практиці.

Основні положення дисертації, удосконалений алгоритм профілактики рецидивів пролапсу геніталій впроваджено у практичну роботу двох лікувально-профілактичних закладів України: КНП “Київський міський пологовий будинок №2” та КНП “Київський міський пологовий будинок №1”.

Результати вивчення патогенезу та профілактики рецидивів пролапсу геніталій включені в програму лекцій, практичних та семінарських занять та використовуються в навчальному процесі кафедр акушерства та гінекології НУОЗ України імені П. Л. Шупика.

12. Відповідність дисертації спеціальності та профілю спецради.

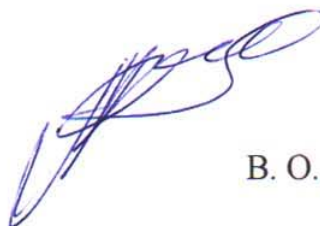
Дисертація Войтка Т.Г. на тему «Оптимізація хірургічного лікування та реабілітація жінок із генітальним пролапсом» відповідає паспорту спеціальності «Акушерство та гінекологія». Дисертація повністю відповідає профілю спеціалізованої вченої ради.

13. Відповідність роботи вимогам, які пред'являються до наукового ступеня доктора філософії.

Дисертаційна робота Войтка Т.Г. «Оптимізація хірургічного лікування та реабілітація жінок із генітальним пролапсом», подана на здобуття наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 22 Охорона здоров'я за спеціальністю 222 Медицина (наукова спеціальність «Акушерство та гінекологія»), присвячена актуальній проблемі сучасної гінекології, є закінченим науковим дослідженням, яке містить нові положення і нові науково обґрунтовані результати, що, в цілому, розв'язують важливе науково-практичне завдання – підвищення ефективності оперативного лікування генітального пролапсу на підставі вивчення клініко-інструментальних та психологічних особливостей, а також удосконалення алгоритму діагностичних та лікувально-профілактичних заходів.

Виходячи з актуальності, за об'ємом та рівнем досліджень, наукової новизни результатів, теоретичної та практичної цінності отриманих даних, об'єктивності та обґрунтованості висновків, беручи до уваги особистий внесок аспіранта, дисертаційна робота Войтка Т.Г. «Оптимізація хірургічного лікування та реабілітація жінок із генітальним пролапсом» повністю відповідає вимогам пп. 6, 7, 8 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 № 44, та наказу МОН України від 12.01.2017 № 40 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації», а її автор Войток Тарас Григорович повністю заслуговує присвоєння наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 222 Медицина (наукова спеціальність «Акушерство та гінекологія»).

Офіційний опонент:
завідувач кафедри «Сестринська справа»
Житомирського медичного інституту
Житомирської обласної ради,
доктор медичних наук, професор

В. О. Заболотнов

Підпис Заболотнова В.О. Завіряю
Помічник ректора з кадрової роботи
ЖИТОМИРСЬКИЙ
МЕДИЧНИЙ ІНСТИТУТ
Житомирської обласної ради

Наталія Овчинникова